משניות מבוארות

מסכת סוטה פרק ז

אמה לא לתן לוִיִּים, אלא **לתחום שבת**, דעד כאן תחום שבת. **רבי אליעזר** ליטמא, **ואמר אומר** אלא **מתוך** הלאלפים **מגרש**, **ואלפים אמה שדות וכרמים**, דהיינו אלף השניים לשדות וכרמים, דסבריא ליה תחום שבת הוא מדרבנן.

ד) בו ביום דרש רבי עקיבא (שמות טו, א) **"אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר", שאין תלמוד לומר לאמר, שכבר** פרשה קודם שאמר **הרי** למשה שיאמר לישראל, **ומה תלמוד לומר לאמר, מלמד שהיו ישראל עונין שלו של משה על כל דבר ודבר כקוראין** אמר, **אשיירה לה', והם** אומרים, אשיירה לה'. משה אמר, כי באה אבה, **והם** אמרו, אשיירה לה'. דבכל פרק עונין את ראש הפרק, **לכך נאמר לאמר. רבי נחמיה אומר, כקורין את שמע, שאחד מתחיל וכלן** אומרים עמו, כך שרתה רוח הקדש על כלן, **וכלם** פנו עמו ביחד, **ולא כקורין את ההלל, ולכך** אמר ולא כקורין את ההלל לאפוקי מדעה שלישית המובאת בברייתא, **רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי שאמר, שהם** אמרו עמו פסוק בפסוק, כקטן המקרא **את ההלל. ה) בו ביום דרש רבי יהושע בן הורקנוס, לא עבד איוב את הקדוש ברוך הוא אלא מאהבה, שנאמר** (איוב יג, טו) **"הן יקטלני לו איחל", ועדיין הדבר שקול** וצריך להכריע מה פרושו **לו אני מצפה, והיינו לעולם הבא, או** פרושו **איני מצפה והיינו לעולם הבא, ומה** פרושו **יעבר** דמיתה מצפה לו. **ואם** ימיתני לא איחל לו, **תלמוד לומר** (שם כז, ה) **עד אגוע לא אסיר תמתי ממני**, ומי שיש לו מדה זאת אין **זה מעובדים** מיראה (מהרש"א), **מלמד שמאהבה עשה. אמר רבי יהושע מי שהגלה עפר מעיניך רבן יוחנן בן זכאי, שהיית דורש על ימיך שלא עבד איוב את המקום מאהבה אלא מיראה, שנאמר** (שם א) **"איש תם וישר ירא אלהים וסר מרע"** ולא כתיב אוהב אלהים, **והלא יהושע תלמיד תלמידך עשה.**

פרק יא א) (במשנה זאת מקאנו כמה מפרשים, ופרשנו לפי הרמב"ם, ועיין שנשתרה, **דהיינו** המצפצוף **העוף** (התפארת ישראל מפרש דעוף היינו **פפגי"א שמלמדין אותן לצפצף כאדם) שנשתרה, אינו יכול להשקותה, לכן יוצא ויתן לה כתבה, שנאמרה עליה. דברי רבי אליעזר**, דרבי אליעזר לטעמיה בפרק א משנה ב דסתירה לא בעי עדות. **רבי יהושע אומר, עד שישאו ויתנו בה מזונות בלבנה**, נשים הטוות לאור הלבנה ומסתפרות זו עם זו שנזקה בם האיש שקנא לה. **רבי** יהושע לטעמיה בפרק א משנה ב דסוברי משקה עליה על פני עדים, ומשום סתירה שאין בה שני עדים אינה נאסרת עליו, וזק שכמדברות בה הנשים הטוות לאור הלבנה, מכער הדבר ונאסרת עליו, ואז אין המים בודקין אותה, **"ויטהורה**

ד) בו ביום דרש רבי עקיבא (שמות טו, א) **"אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר", שאין תלמוד לומר לאמר, שכבר** פרשה קודם שאמר **הרי** למשה שיאמר לישראל, **ומה תלמוד לומר לאמר, מלמד שהיו ישראל עונין שלו של משה על כל דבר ודבר כקוראין** אמר, **אשיירה לה', והם** אומרים, אשיירה לה'. משה אמר, כי באה אבה, **והם** אמרו, אשיירה לה'. דבכל פרק עונין את ראש הפרק, **לכך נאמר לאמר. רבי נחמיה אומר, כקורין את שמע, שאחד מתחיל וכלן** אומרים עמו, כך שרתה רוח הקדש על כלן, **וכלם** פנו עמו ביחד, **ולא כקורין את ההלל, ולכך** אמר ולא כקורין את ההלל לאפוקי מדעה שלישית המובאת בברייתא, **רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי שאמר, שהם** אמרו עמו פסוק בפסוק, כקטן המקרא **את ההלל. ה) בו ביום דרש רבי יהושע בן הורקנוס, לא עבד איוב את הקדוש ברוך הוא אלא מאהבה, שנאמר** (איוב יג, טו) **"הן יקטלני לו איחל", ועדיין הדבר שקול** וצריך להכריע מה פרושו **לו אני מצפה, והיינו לעולם הבא, או** פרושו **איני מצפה והיינו לעולם הבא, ומה** פרושו **יעבר** דמיתה מצפה לו. **ואם** ימיתני לא איחל לו, **תלמוד לומר** (שם כז, ה) **עד אגוע לא אסיר תמתי ממני**, ומי שיש לו מדה זאת אין **זה מעובדים** מיראה (מהרש"א), **מלמד שמאהבה עשה. אמר רבי יהושע מי שהגלה עפר מעיניך רבן יוחנן בן זכאי, שהיית דורש על ימיך שלא עבד איוב את המקום מאהבה אלא מיראה, שנאמר** (שם א) **"איש תם וישר ירא אלהים וסר מרע"** ולא כתיב אוהב אלהים, **והלא יהושע תלמיד תלמידך עשה.**

פרק יא א) (במשנה זאת מקאנו כמה מפרשים, ופרשנו לפי הרמב"ם, ועיין שנשתרה, **דהיינו** המצפצוף **העוף** (התפארת ישראל מפרש דעוף היינו **פפגי"א שמלמדין אותן לצפצף כאדם) שנשתרה, אינו יכול להשקותה, לכן יוצא ויתן לה כתבה, שנאמרה עליה. דברי רבי אליעזר**, דרבי אליעזר לטעמיה בפרק א משנה ב דסתירה לא בעי עדות. **רבי יהושע אומר, עד שישאו ויתנו בה מזונות בלבנה**, נשים הטוות לאור הלבנה ומסתפרות זו עם זו שנזקה בם האיש שקנא לה. **רבי** יהושע לטעמיה בפרק א משנה ב דסוברי משקה עליה על פני עדים, ומשום סתירה שאין בה שני עדים אינה נאסרת עליו, וזק שכמדברות בה הנשים הטוות לאור הלבנה, מכער הדבר ונאסרת עליו, ואז אין המים בודקין אותה, **"ויטהורה**

ד בו ביום דרש רבי עקיבא, (שמות טו) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר, שאין תלמוד לומר לאמר, שכבר פרשה קודם שאמר הרי למשה שיאמר לישראל, ומה תלמוד לומר לאמר, מלמד שהיו ישראל עונין שלו של משה על כל דבר ודבר כקוראין אמר, אשיירה לה', והם אומרים, אשיירה לה'. משה אמר, כי באה אבה, והם אמרו, אשיירה לה'. דבכל פרק עונין את ראש הפרק, לכך נאמר לאמר. רבי נחמיה אומר, כקורין את שמע, שאחד מתחיל וכלן אומרים עמו, כך שרתה רוח הקדש על כלן, וכלם פנו עמו ביחד, ולא כקורין את ההלל, ולכך אמר ולא כקורין את ההלל לאפוקי מדעה שלישית המובאת בברייתא, רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי שאמר, שהם אמרו עמו פסוק בפסוק, כקטן המקרא את ההלל. **ה)** בו ביום דרש רבי יהושע בן הורקנוס, לא עבד איוב את הקדוש ברוך הוא אלא מאהבה, שנאמר (איוב יג, טו) "הן יקטלני לו איחל", ועדיין הדבר שקול וצריך להכריע מה פרושו לו אני מצפה, והיינו לעולם הבא, או פרושו איני מצפה והיינו לעולם הבא, ומה פרושו יעבר דמיתה מצפה לו. ואם ימיתני לא איחל לו, תלמוד לומר (שם כז, ה) עד אגוע לא אסיר תמתי ממני, ומי שיש לו מדה זאת אין זה מעובדים מיראה (מהרש"א), מלמד שמאהבה עשה. אמר רבי יהושע מי שהגלה עפר מעיניך רבן יוחנן בן זכאי, שהיית דורש על ימיך שלא עבד איוב את המקום מאהבה אלא מיראה, שנאמר (שם א) "איש תם וישר ירא אלהים וסר מרע" ולא כתיב אוהב אלהים, והלא יהושע תלמיד תלמידך עשה.

ג שהיה בדין, ומה אם עדות שיש בה אוסרתה, אינה עדות שאין בה אוסרתה, אינה דין שלא תתקיים בפחות משנים, תלמוד לומר (במדבר ה, יג) "ועד אין בה", שאין שתי עדים אלא עד אחד, ואחר כך כתוב, "והיא לא נתפשה", לאסרה עליו, וכיון שאין בה עדות האיר אבערת, אלא לחייבו שלא אפילו אין בה שתי עדים אלא בה עד עדות שיש בה אוסרתה. הרי שגם עד אחד נאמן לאסרה. קל וחומר לעדות הראשונה שיהיה דיי בעד אחד גבי סתירה. מעתה, ומה שאוסרתה אחרונה שנטמאה, שאוסרתה אסור עולם, הרי היא מתקיימת בעד אחד, עדות הראשונה שאין אוסרתה אסור עולם, אינו דין שתתקיים בעד אחד, תלמוד לומר "בה", ולא בקנוי, "בה", ולא בסתירה, שיבערנו שני עדים. וטמאה בעלמא בלא קנוי וסתירה דלא מהימנו עד אחד מגלן, תלמוד לומר (דברים כד, א) "כי מצא בה ערות דבר", ולהלן הוא אומר (שם יט, טו) "על פי שני עדים וגו' יקום דבר", מה דבר דכתיב להלן על פי שנים עדים, אף כאן על פי שנים עדים. ד) עד אחד אומר טמאת, ועד אחד אומר לא טמאת אמרו לו, אם אשה אחת אומרת נטמאת, ואשה אומרת לא נטמאת, אשה אומרת טהורה, דאוקי תרי לגבי חד, אין כאן אלא אשה אחת, הרי הנשים בחיבר, היתה אוסרתה, בפוסלי הר לגבי חד אשה בספקה מומרת, ושותה. ואם באו בזה אחר זה, הרי הראשון מהימנו כתרי לגבי חד, ואין הראשון אומר לא נטמאת הרי כחד, ואין הרבים אומרים בלא נטמאת שנים. עד אחד אומר נטמאת ושנים אומרים בא לטמאת בקניני שם, הרי שנתקלקל העד שבטלו דבריו מפני השנים והרי היא בספקה, שמא נטמאה קדם שבאו השנים שמצאום, הלכך היתה שותה. שנים אומרים נטמאת ואחד אומר לא נטמאת, לא היתה שותה. דאין דבריו של אחד במקום שנים כלום. דבפסולי עדות אזלינן בתר רב דעות בין לקולא בין לחומרא, וקאן הכשירה תורה אפילו פסולי עדות.

ד בו ביום דרש רבי עקיבא, (שמות טו) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר, שאין תלמוד לומר לאמר, שכבר פרשה קודם שאמר הרי למשה שיאמר לישראל, ומה תלמוד לומר לאמר, מלמד שהיו ישראל עונין שלו של משה על כל דבר ודבר, כקורין את ההלל, לכך נאמר לאמר. רבי נחמיה אומר, כקורין את שמע, שאחד מתחיל וכלן אומרים עמו, כך שרתה רוח הקדש על כלן, וכלם פנו עמו ביחד, ולא כקורין את ההלל, ולכך אמר ולא כקורין את ההלל לאפוקי מדעה שלישית המובאת בברייתא, רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי שאמר, שהם אמרו עמו פסוק בפסוק, כקטן המקרא את ההלל. **ה)** בו ביום דרש רבי יהושע בן הורקנוס, לא עבד איוב את הקדוש ברוך הוא אלא מאהבה, שנאמר (איוב יג, טו) "הן יקטלני לו איחל", ועדיין הדבר שקול וצריך להכריע מה פרושו לו אני מצפה, והיינו לעולם הבא, או פרושו איני מצפה והיינו לעולם הבא, ומה פרושו יעבר דמיתה מצפה לו. ואם ימיתני לא איחל לו, תלמוד לומר (שם כז, ה) עד אגוע לא אסיר תמתי ממני, ומי שיש לו מדה זאת אין זה מעובדים מיראה (מהרש"א), מלמד שמאהבה עשה. אמר רבי יהושע מי שהגלה עפר מעיניך רבן יוחנן בן זכאי, שהיית דורש על ימיך שלא עבד איוב את המקום מאהבה אלא מיראה, שנאמר (שם א) "איש תם וישר ירא אלהים וסר מרע" ולא כתיב אוהב אלהים, והלא יהושע תלמיד תלמידך עשה.

פרק יא א) (במשנה זאת מקאנו כמה מפרשים, ופרשנו לפי הרמב"ם, ועיין שנשתרה, **דהיינו** המצפצוף **העוף** (התפארת ישראל מפרש דעוף היינו **פפגי"א שמלמדין אותן לצפצף כאדם) שנשתרה, אינו יכול להשקותה, לכן יוצא ויתן לה כתבה, שנאמרה עליה. דברי רבי אליעזר**, דרבי אליעזר לטעמיה בפרק א משנה ב דסתירה לא בעי עדות. **רבי יהושע אומר, עד שישאו ויתנו בה מזונות בלבנה**, נשים הטוות לאור הלבנה ומסתפרות זו עם זו שנזקה בם האיש שקנא לה. **רבי** יהושע לטעמיה בפרק א משנה ב דסוברי משקה עליה על פני עדים, ומשום סתירה שאין בה שני עדים אינה נאסרת עליו, וזק שכמדברות בה הנשים הטוות לאור הלבנה, מכער הדבר ונאסרת עליו, ואז אין המים בודקין אותה, **"ויטהורה**

מסכת סוטה פרק ז

פרק יא א) אלו נאמרין בכל לשון שמבין, **פרשת סוטה**, דכתיב (במדבר ה, יט) "ואמר אל האשה" בכל לשון שאומר, דמשמע דברים הנבנים בלבבה, שתהא מגרת בלשון (רש"י), **ודיי מעשה** בשלשה שבעיינית בשמטה, כדכתיב "ונתן לבער אז בכל מעשרותיו ומתנותיו ולתתם לכהן וללוי

פרק יא אלו נאמרין בכל לשון, פרשת סוטה, ודיי מעשה. קריאת שמע, ותפלה, וברכת המזון, ושבועת הדעות, ושבועת הפקדון: **ב** ואלו נאמרין בלשון הקדש, מקרא בכורים, וחליצה, ברכת הכהנים, וברכת כהן גדול ביום הכפורים, וברכת המלך, וברכת המעשרות, וברכת הבית, ברכת הארץ, וברכת הפירות, ברכת המזון, ברכת הרואה חדשות טובות, ברכת הרואה חדשות רעות, ברכת הדיין אמת, ברכת הרבים, ברכת הבנין, ברכת הנחמה, ברכת הסמיכה, ברכת הבית, ברכת הנר, ברכת הבשמים, ברכת הבדלה, ברכת אירוסין ונישואין, ברכת אבלים, ברכת הרגל, ברכת שהחיינו, ברכת שלשה דברים שבעולם, ברכת הגומל, ברכת הלבנה, ברכת הגלות, ברכת הגאולה, ברכת הגשמים, ברכת הרפוא